

Ք.

**ԶԱՅՆԱԳՐԵԱԼ ԻՄԱՆԱԿԱՆՆ ԵՒ ԳՊՈՐ-
ՅԱԿԱՆ ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ.—**Առօրտաասիրից
Գեորգ Մ. Գասապեան երաժիշտ-ուսուցիչ,
Պապուտա, Տպգր. Նուագ, Պէյրուք, 8⁰ էջ 26,
15 Ս. Գ.

Պապուտայի երաժիշտ ուսուցիչ Գ. Գասապեանի,
մանկապարտէզի յատուկ, երաժշական ծայնանի-
շերով հրատարակած **Նոր Երգարանը** տեսայ, շատ
նպաստակարար գտայ զայն: Ի հարկէ անոր պա-
րունակած 17 հատ մանկական երգերուն յօրին-
ուածքի մասին ոչինչ ունիմ բռնիք, որովհետեւ
սեւէ երգի մը եղանակին յօրինուածքը երաժիշտին
կարողութենէն ու ծաշակէն կախում ունի, կը բաւէ
որ անիկա արուեստին կանոններուն դէմ մեղա-
նաժ չլրկայ: Այսու ամենայնիւ Գ. Գասապեան ան-
շուշտ պիտի ներէ ինձ եթէ պզտիկ դիտողութիւն
մը ընեմ:

Յայտնի է թէ եւրոպական երաժշտութեան մէջ,
մարդկային ծայնի տարածութեան մասին, սեռա-
կին համեմատ, որոշ տարման մը գծուած ըլլալով,
սեւէ երգ բոտ այնմ կը ծայնագրուի ու կ'երգուի,
արունսը չի թոյլատրեր սոյ դրոշեալ սահմանէն
դուրս ելնել: Գ. Գասապեան զօրախաւարար այս
պարագան պէտք եղած կարեւորութեամբ նկատի
չէ առած. փասն զի երգերէն շատերը մանուկնե-
րու կողմէն երգուելիք **բօնէն** բարձր գրուած են,
անանկ որ մանկապարտէզայնութիւն երբ, իր ձեռ-
քը ունեցած ծայնագրեալ տեսքին համաձայն, զա-
նոնք երգիտնի վրայ կամ **ախարագօնէ** մը առաջ-
նորդուած երգիւ աչյ մանուկներու, պիտի տես-
նուի որ, եթէ ոչ անկարելիութեան, գոնէ ամենա-
մեծ յղճութեան մը առջեւ պիտի դնէ զանոնք, չա-
փէն տակի պոռագնելով: Թերեւս բոտի թէ այդ
պարագային պէտք է **բարձրագոյն** ընել երգերը. բայց
ասիկա ալ անիրաւ պահանջում մը եղած կ'ըլլայ.
փասնզի ուսուցչութիւն կրնայ զօրաբարութեան են-
թարկուել **բօն** իշնցնել ուզած ասան: Հետեւաբար
երգերը պէտք է ծայնագրել այնպիսի յարմար **բօ-
նով** որ որ **թէ՛ բարձրագոյնութիւն** տեղի չմնայ եւ
թէ՛ աշակերտը կարենայ առանց նեղուելու երգիլ.
որովհետեւ պոռալը երգիլ չէ:

Կը շնորհաւորեմ Գ. Գասապեանը մանկապար-
տէզներու յատուկ իր այս շատ օգտակար ու յանձ-
նարարելի աշխատութեան համար:

ԼԵՒՈՆ Մ. ԶԻՆԿԻՐԵԱՆ

Յ.

Ազգան Վանդառականին կատիր կամ Յա-
կորոս Ազա (Կատակերգութիւն երկու արար).
գրեց՝ Միհր. Մ. Նանարեան, Տպգր. Տէր-Յով-
հաննէսեան եւ Ուզունեան, Պէյնեան, Պէյ-
րուք 8⁰ էջ 20.—գին 3 Ժանգ:

Կատակերգութիւն մը կարգաւոր պիտի վըն-
տուէ անոր մէջ բնական արհեստին հետ զրական
արժանիք մը, եւ ներկայացնողն ալ՝ տեսարաննե-
րու պէտքիտութիւններ, սրամիտ եւ կոկիկ արտա-
յայտութիւններ եւ կրթիչ զատ մը:

Այս կատակերգութեան հեղինակը կրնանք ը-

սել թէ ընաւ կարեւորութիւն չէ առած զրականին,
Թերեւս ընթերցողներէն ծիծաղ խլեն Յակորոս Ա-
զայի գաւառաբարբառով խօսակցութիւնը եւ աշխար-
հիկ լեզուով եղած խօսքերը չհասկնայ եւ անոնց
տարբեր մեկնութիւններ տալը: Բայց ասոնք չա-
պաղ են եւ չեն արտայայտեր մեր գաւառաբար-
բառներէն ո՛ր եւ է մէկը: Այս պատճառով աւելի
նախընտրելի պիտի ըլլար պարզ լեզուով մը գրել:

Թատերական Տիւղիկ համար կարեւոր է նաեւ,
բարոյական զատ մը հանել ներկայացուած ո՛ր եւ
է կատակերգութենէ. ասոր մէջ Յակորոս Ազայի ա-
զատութիւնը, անփորձ գործիչին եւ Յակորոս Ազայի
աղջկան՝ յանուն բարեփոխութեան սիրահարութիւնը
թէ եւ կերպով մը կը ծաղկուի, սակայն զօրախա-
ւարար երգակցութիւնը շատ անորոշ է, եւ այդ-
պիսով բոլոր գրուածքը կը մնայ տարածում:

Գովելի է Նաժարեանի սեռակեր իրրեւ ձեռ-
նարկ, բայց տակի փափաքելի էր որ մեր բեմերուն
վրայ երևէին մեր կեանքին առնուած եւ մեր խիկ
կեանքը արտայայտող սեռաբաններ, եւ մշակուէր
Պարոնեանի եւ Օսեանի սքունսար:

ԱՆԳՐԱՆԻԿ

Պ.

ԳՊՐԱՅԱՍԻՐԱՅ ՏԵՂԱԿԱԳԻՐԸ

Այլերեւոս առջեւ ունինք Գաբրիէլ Տիկ-
նանց 1925-1926ի գործունէութեան տեղեկագիրը,
զոր յիշեալ Ընկերութիւնը պատիւն բրած էր մեզի
խրկելու: Երէցեան վայելուչ ապագութեամբ ութ-
սուն երեւոյ՝ բաղկացնել խիստ շահեկան տեսարակ
մ'է այն՝ որ Ընկերութեան տարեկան գործողութիւն-
ներուն պատկերը կը ցուցադրէ եւրոպական անթերի
կատարելութեամբ ու ամէն կողմի մանրամասնու-
թեամբ:

Կը բաւէ տկնարկ մը նետել տեղեկագրին
«պարտք»ի ու «պահանջ»ի մանրամասն հաշիւնե-
րուն՝ համոզուելու համար թէ Գաբրիէլ Տիկնանց
խնայ շահեկարով կարողացած է հասնիլ այն նիւթա-
կան արդիւնաշատ աներեւակայելի վիճակին, զոր կը
յայտնէ, եւ որով իր ազգանուէր նպատակին պիտի
հասնէր լիով: Եւ յիշեալ ո՛վ պիտի երեւակայէր
թէ իր զանազան գործունի ու խելացի միջոցներով
իր ստացած գումարներուն հաշիւը կը հասնի «պար-
տք»ի բաժնին մէջ 1,332,045,60 ֆրանքի, իսկ «պա-
հանջ»ի բաժնին մէջ 917,918 աճազին գումարին՝
359,777 շանժի տարբերութեամբ:

Վհատիլ չկիցացող այս Ընկերութիւնը ծագում կ'առ-
նէ 1879ին, ու անկէ ի վեր անդուլ գործունէութեան
մէջ Կոստանդնուպոլսէ Սեյանիկ փոխադրուելով ու
զարմեալ պարագաներու քերմամբ Սեյանիկը թողով
հոս Մարսէյլ հաստատուած՝ զանձ նպատակ մը դրած է
իրեն. ծառայել բնագաւառի հայութեան կրթական
գործին, բնագաւառի շնչումով իր ամբողջ ուշա-
դրութիւնը դարձունել շայտատանի կրթական գոր-
ծին ստատրելու, այս մասին խորհրդակցութիւններ
կատարելով պաշտօնական անձանց եւ ազգային
մարմիններուն հետ, բնորոշ է 177 որբուհի ներ-
դրոնը արդէն ժամանած են Մարսէյլ. այս որբե-
րէն ամէն մէկուն համար հիշք Իսթ Բիլիթ պիտի վը-